

ČASOPIS
BANSKOBYSTRICKÝCH
BOHOSLOVCOV

XAVER

ROČNÍK 24.
ČÍSLO 4.

**Príbeh
Vianoc**

**Spomienka
na otca biskupa
Baláža**

**Rok
milosrdenstva**

**Jozef
Nazaretský**

**Svetové dni mládeže
Krakov 2016**

XAVER
časopis bohoslovcov
Banskobystrickej diecézy

ročník: XXIV.
číslo: 4/2015

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne

šéfredaktor
Matej Izrael

technické a grafické spracovanie
Roman Kľaška, Michal Martinka

teologický poradca
ThLic. Ján Víglaš

jazyková korektúra
Mgr. Erika Brezánska

adresa redakcie
Kňazský seminár
sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Baďín, Slovakia

web: www.xaver.sk
tel: +421 48 418 26 02
e-mail: redakcia@xaver.sk
bankové spojenie časopisu
IBAN: SK58 8360 5207
0042 0527 6308

cirkevné schválenie
Biskupstvo Banská
Bystrica, č. 1377/98
tlač: NIKARA,
Krupina

ISSN 1335-2628

Foto v časopise je
zo seminárneho
archívu, alebo
internetu.

OBSAH

- 03** Úvodník
- 04** Seminárny reportér
- 06** Vianoce - kedy, kde a ako?
- 10** Prečo zdobíme stromček?
- 12** Biblická postava
- 14** Rok milosrdenstva
- 16** Svedectvo bohoslovca
- 18** Spomienka na biskupa Baláža
- 20** Misionár
- 22** Svetové dni mládeže v Krakove
- 24** Recenzia
- 26** Opýtajte sa!
- 28** Seminárne hlášky
- 29** Tajnička
- 30** Nadchádzajúce udalosti
- 31** Pozvanie pre miništrantov

Martin Ščúry
redaktor

Dominik Šňahničan
redaktor

Marián Juhaniak
redaktor

Roman Kľaška
grafik

Matej Izrael
šéfredaktor

DRAHÝ MÔJ PRIATEL!

DON ANTON ČERVEŇ SDB

VIANOCE! Kedysi som prekračoval vstup do tohto seminára. Boli to chvíle, v ktorých som si uvedomoval veľkosť poslania, ktoré sa tu formuje. Boli to Vianoce duchovné, Vianoce nádeje, kde sa rodí niečo nové, krásne. Nové spoločenstvo, noví ľudia, v ktorých sa rodí Ježiš. Vianoce sú tam, kde prichádza Boh medzi ľudí, medzi tých, ktorí majú otvorené srdcia, dobrú vôľu a ktorí vo svojom vnútri nemajú maštal, ale milujúce srdce. Chcel by som vám všetkým popriať, aby ste si pripravili srdcia na to, aby sa stali Betlehemom, v ktorom sa rodí Boh.

Keď som bol v Anglicku, bolo mi na Vianoce do plaču. Prvýkrát v živote som zažil niečo, čo sa nepodobalo na Vianoce. Nebol tam stromček, 'vzrušo' z prípravy večere, žiadna vôňa, ktoré by pripomínali Vianoce. Bolo tam cítiť iba chlad. Možno to nebol ani chlad ľudský, možno len taký obyčajný. Prvýkrát som cítil vzdialenosť Vianoc. Moja štedrá večera? Otvorené sardinky a kúsok chleba. V jedálni som bol sám. Pozeral som na vyleštený, prázdny stôl, na prázdnu miestnosť, prázdny vzduch, prázdnu chvíľu. Objalo ma prázdno a tlačili sa mi slzy do očí. Spomínal som na rodinu, na blízkych, na ich rozžiarené tváre a ich očakávania, na všetko to, čo patrí k Vianociam. Skutočná prázdnota sveta. Čas bez očakávania Boha, ktorého mnohí medzi sebou nepotrebujú.

Boh sa opäť rodí v tichu. Bez hluku, bez očakávania. Boh, ktorého Západ už nepotrebuje. Nekritizujem, ale modlím sa, aby sme znovu objavili Vianoce, aby sa Boh opravdivo narodil aj medzi nami. Aby rodiny znovu objavili tajomstvo krásy Vianoc stretnutím okolo stola. Aby sme obnovili spievanie kolied, krásu obyčajných vinšovačiek, obyčajnú chvíľu rodinného tepla.

Tam, kde dieťa – Boh začína život. Tam, kde je rodina s dieťaťom – Bohom, tam sa začína nová evanjelizácia, nový život, cirkev. ■

17. OKTÓBER

Deviati športovo ladení dobrodruhovia strávili jednu voľnú októbrovú sobotu na turistických chodníkoch vo Vysokých Tatrách. Aj kvôli celoplošnej inverzii od pásma kosodreviny zavřšili svoj výstup „len“ na najvyššie položennej tatranskej chate – Chate pod Rysmi (2 205 m n. m.).

18. OKTÓBER

Na Misijnú nedeľu navřštil náš seminár vdp. Miroslav Spiřiak, ktorý nám priblížil svoje zážitky a postrehy zo svojej dvaapolročnej misijnej služby prevažne v Južnom Sudáne a Keni.

21. – 25. OKTÓBER

Charitný domov v Dolnom Smokovci sa stal v tomto akademickom roku miestom našich duchovných cvičení, ktoré viedol don Anton Červeň SDB, v súčasnosti pôsobiaci ako predstavený rehole saleziánov v Bardejove.

4. NOVEMBER

V „duřičkovom“ týždni sme navřštili miesta posledného odpočinku dvoch bývalých banskobystrických biskupov: Imricha Bendeho (1824 – 1911) v biskupskej krypte pod nitrianskou katedrálou a Jozefa Feranca (1910 – 2003) na cintoríne v Pobedime, okr. Nové Mesto nad Váhom.

7. NOVEMBER

Boli sme účastníkmi slávnostného stretnutia zástupcov celej slovenskej dominikánskej rodiny vo Zvolene. V modlitbe spojení s ostatnými členmi rehole na celom svete otvorili dominikáni svoje 800. jubileum existencie Rehole kazateľov.

17. NOVEMBER

Takzvaný deň študentstva sme strávili na ročníkových výletoch. Prváci navštívili Kláštor pod Znievom a Vrúcko, druháci sa rekreovali v Dolnej Strehovej a v Lučenci. Tretiaci si boli pozrieť Spišský hrad, štvrtáci zdolávali Jánošíkove diery. Piataci oddychovali v Kováčovej a šiestaci boli na pútnickom mieste Skalka pri Trenčíne, navštívili Beckov a v slovenskom Ríme sa poklonili obrazu milostivej Panny Márie Trnavskej.

22. NOVEMBER

Nedeľu Krista Kráľa nám spestrili literárno-dramatickým pásmom ochotníci zo Zákamenného. Pod názvom „Anjelom svojim prikážem o tebe“ priblížili život svojho rodáka a bývalého spišského biskupa Jána Vojtaššáka.

30. NOVEMBER

Seminár navštívili, ani nie tak dávno odvtedy, ako z neho vyšli, štyria novokňazi Banskobystrickej diecézy, aby sa s nami podelili o svoje prvé pastoračné skúsenosti, radosti i starosti.

VIANOCE

*kedy, kde
a ako?*

Neznáma betlehemská jaskynná maštal' sa v jeden deň zmenila na miesto obrovskej radosti neba i zeme.

Dodnes však nepoznáme čas tejto radosti, ani jej deň. O pár rokov sme sa zmýlili aj vo výpočte roku Ježišovho narodenia. Nehovoriac o tom, že podľa mienky mnohých, 25. december kresťania zobrali pohanskému Rímu, ktorému cisár Aurelián stanovil, že od r. 274 sa tento deň začne sláviť ako „Deň narodenia neporažiteľného Slnka“ (Dies Natalis Solis Invicti). Najnovšie poznatky však tento „pokresťančený pohanský základ“ Vianoc popierajú. O cisárovi Aureliánovi, ktorý nasledujúci rok nečakane zomrel (275), bolo známe, že nenávidel kresťanov a

novým sviatkom chcel zatlačiť do úzadia dátum, ktorým kresťania už oveľa skôr označovali deň narodenia Krista, s úmyslom vypočítať iný dôležitejší dátum, ktorým bolo „druhé Kristovo narodenie“, čiže deň jeho smrti a nášho vykúpenia. Ale aj táto negatívna cisárska propaganda bola využitá na ohlásenie Krista – nového „Slnka spásy a spravodlivosti“. Je síce pravda, že prvý písomný záznam o 25. decembri ako o liturgickom slávení Narodenia Krista je z roku 336, predsa pre kresťanov zostal deň Veľkej noci oveľa dôležitejší ako deň Vianoc.

Dnes už slávia Vianoce viac ako 2 miliardy kresťanov po celom svete.

V samotnom hlavnom meste Vianoc – v **Betleheme** zažívajú až tri vianočné procesie do Baziliky Narodenia: 25. decembra prichádzajú katolíci s patriarchom, 6. januára zasa pravoslávni, sýrski a koptskí kresťania a nakoniec 19. januára arménski kresťania.

Z Palestíny zasa nie je až tak ďaleko do **Egypta**, o niečo dlhšie by ste však museli čakať na egyptskú vianočnú večeru. Najprv sa totiž začínajú dlhé vianočné bohoslužby, končiace polnočným vyzváňaním všetkých zvonov a až po návrate z nich sa začína slávnostná večera z chleba, ryže, cesnaku a vareného mäsa. Druhý deň patrí návštevám, kde si hostia prinášajú aj špeciálny chlieb, aby nezaťažili hostiteľa. ►

V **Argentíne**, rodnej krajine pápeža Františka, sa 8. decembrom končí škola a začínajú sa prázdniny a dovolenky. Pre argentínskeho katolíka by ste boli veľmi zvláštnym katolíkom, ak by ste počas Navidad (špan. Vianoce) neboli na svätej omši. Argentínske **deti už celý mesiac pred 25. decembrom každý deň pomaličky posúvajú bližšie k jasliam postavičky v betleheme**, aj keď darčeky od Ježiška dostávajú až 6. januára. Podobný zvyk je aj v Španielsku.

Milovníci Vianoc s viac ako 30 stupňovými teplotami si ich môžu užiť **v afrických krajinách** pod ozdobenými palmami. **Štedrý deň pre prevažnú väčšinu Afričanov nie je o darčekom a preháňajúcich sa stoloch, ale o veľkej radosi z narodeného Ježiša** prejavenej typickým africkým tancom a spevom počas bohoslužieb, ktoré takmer nepoznajú konca a niekde trvajú až do rána. Ich sviatočným pokrmom okrem ryže či chleba je mäso z hydiny, u bohatších baranina či kozľacina.

Ak by ste sa na Vianoce ocitli v najkatolíckejšej krajine Ázie, **na Filipínach**, už od 15. decembra by ste zažili predvianočné preplnené kostoly. Na Štedrý deň by vás určite pozvali do ulíc na tzv. **Pununuluyanskú slávnosť, kde niekoho vyberú za Jozefa a Máriu a spolu s nimi hľadajú prístrešie**. Aj v deň Narodenia Pána sa zvyknú sväté omše končiť scénkou o jeho narodení a zo stiech kostolov púšťajú veľkú hviezdu.

Na početných ostrovčekoch **Oceánie**, ak chcú byť katolíci **na polnočnej svätej omši, musia sa stretnúť na jednom mieste a celý týždeň spolu slávia Vianoce**, vzájomne sa obdarujú, modlia sa, spievajú a tancujú. A keďže je tam teplota tiež okolo tridsiatky, nikomu nerobí problém spať aj pod holým nebom. Rovnako je to aj na Veľkú noc.

Takto by sa dalo ešte putovať do ďalekej Austrálie na „štedrovečerný piknik“ pod holým nebom, v Grécku hľadať darčeky pod posteľou a v Japonsku „štedro večerať“ sushi, varenú kačku, piť saké a na polnočnú sa obliecť do tradičného kimona. Ale všetko by to bol iba obyčajný národný a prázdny zvyk, ak by sa z týchto dní vytratilo skutočné posolstvo Vianoc: **Boh to s človekom nevzdal, ale poslal mu svojho Syna Ježiša, aby ho vykúpil a mohol sa raz narodiť pre nebo.**

Cestou Vianoc vás sprevádzal
Ľubomír Grega, špirituál

Prečo zdobíme stromček?

Vianočný stromček sa stal typickým symbolom vianočných sviatkov. Nájdeme ho takmer v každej domácnosti a na každom námestí. Ale viete, ako tento zvyk vlastne vznikol?

Už od pradávna boli ihličnaté vetvičky symbolom nesmrtnosti pre svoju schopnosť ostať celoročne zelené. Ľudia verili v ich schopnosť odháňať zlých duchov, zlo a choroby.

V starovekom Egypte verili, že boh Slnka Ra v zime ochorie a slabne. V deň zimného slnovratu (25. december) sa začína zotavovať.

Egyptania preto v zime zdobili svoje domy zelenými vetvami a palmami ako symbol víťazstva života nad smrťou. Kelti považovali ihličnany za symbol večného života. Druidskí kňazi verili, že ich bohovia prebývajú na stromoch.

Stromček podobnejší súčasnému sa objavuje pred cca 1000 rokmi v severnej Európe. Prvé „stromčeky“ boli údajne zavesené zo stropu alebo lustra. Používali sa tiež drevá uložené do tvaru pyramídy ozdobenej ovocím. V stredoveku začali tento pôvodne pohanský symbol kresťanskí misionári „pokresťančovať“. Je známych mnoho príbehov o pôvode vianočných stromčekov. Legenda o sv. Bonifácii hovorí, že tento svätec zoťal posvätný strom boha Thora, kde sa prinášali ľudské obete, a ako symbol

Viete, že...

- Ralph Morris v roku 1895 vynášiel vianočné svetlá, aby sa zabránilo nebezpečenstvu požiaru zo sviečok
- najviac súčasne rozvítených svetiel na jednom stromčeku bolo 194 672 v Belgicku v roku 2010
- jeden z najväčších stromčekov na svete je na Trafalgarskom námestí v Londýne. Je to každoročný dar od Nórska ako poďakovanie, že im Briti pomohli v druhej svetovej vojne
- svetový rekord za najviac odpílených vianočných stromčekov za 2 minúty drží Erin Lavoie z USA – stihol ich odpíliť 27

Božieho milosrdenstva určil jedľu. Často sa hrávali hry zobrazujúce vianočné udalosti (jednoduchí ľudia si to ešte nevedeli prečítať v Biblii). Tieto hry boli prepojené s príbehom stvorenia (Štedrý deň bol dňom Adama a Evy). Ako rajský strom sa používal stromček.

Prvý stromček, ako ho poznáme dnes, bol vraj v lotyšskej Ríge v roku 1510. Ďalšia zmienka pochádza z nemeckých Brém. Zapálenie sviečok vianočného stromčeka sa spája s Martinom Luth-

erom, ktorého údajne očaril pohľad na hviezdy cez vetvy jedličky a chcel to priniesť aj do svojho domova. Z Nemicka sa stromček rozšíril do celej Európy. Londýnske noviny v roku 1848 vytlačili ilustráciu zobrazujúcu kráľovnú Viktóriiu a princa Alberta (pôvodom Nemec) s rodinou pri vianočnom stromčeku. Mať vianočný stromček sa potom stalo módnym v celom Anglicku. V 19. storočí sa tento zvyk rozšíril do celého sveta.

Michal Martinka, 4. ročník

New York

Lisabon

Madrid

Londýn

Paríž

▲ Najznámejšie stromčeky sveta z roku 2014

Jozef Nazaretský

Muž spravodlivý, vždy plniaci Božiu vôľu, pestún Ježiša Krista a Máriin manžel. V úplnej skratke by sme tak mohli zhrnúť to, čo vieme o Jozefovi z evanjelií. Ale toto sú skôr pojmy. Čo nám však môže povedať život sv. Jozefa?

Myslím, že všetci poznáme vyobrazenia prezentujúce sv. Jozefa skôr ako deduška, než ako mladého otecka. Prečo vznikla táto predstava, nie je mi celkom zrejmé. Pravdepodobne preto, aby sme si vedeli vysvetliť, ako je možné, že spolu s Máriou si dokázali udržať panenskú čistotu. Vieme si však predstaviť, že by sa mladučka, čistá Panna vydala za zostarnutého tesára zrobeného prácou? Myslím si, že je omnoho ľahšie predstaviť si vo chvíľach narodenia Ježiša v maštálke a úteku pred Herodesom do Egypta Jozefa ako mladého muža plného sily. Predpokladá sa, že v tom čase mohol mať približne 25 – 30 rokov. Tento článok však nechcem venovať uvažovaniu nad Jozefovým vekom.

Keď som si o ňom čítal, vždy ma zarážala predstava toho, že sv. Jozef bol 'iba' pestúnom, že nebol úplne otcom. Tol'ko snáh pre 'nie úplne jeho' syna. Vysvetlil mi to až rozhovor s rodinnými známymi žijúcimi v Českej republike, ktorí majú viac detí, ako je

dnes moderné. Povedali niečo v tomto zmysle: „Deti nie sú vlastníctvom rodičov. Rodičia sú skôr správcami. Boh im zveruje deti na určitý čas. Sú od Boha a pre Boha.“ A toto úplne zmenilo môj pohľad. Deti sú poklad, ktorý Boh zveril rodičom na určitý čas. Sú akoby tými talentmi, ktoré zveril hospodár svojim správcom a potom s nimi účtoval, ako ich zhodnotili. Keď sa na to pozerám týmto spôsobom, vidím sv. Jozefa ako toho, ktorý obetuje svoje pohodlie pre Ježiša. Obetuje sa otcovsky. Je naozaj dobrým správcom 'talentu', dieťaťa, Ježiša.

Takto mu právom patrí titul patrón otcov. A môže byť dnešným otcom veľmi blízky. Teraz, keď mnohí mladí odkladajú svadbu a počatie na čo najneskôr, lebo sa boja o to, či to celé zvládnu. Či budú mať kde bývať, či nájdu prácu, vďaka ktorej by uživilí rodinu, alebo napríklad či vôbec budú môcť potešiť na Vianoce deti nejakým darčekom. V tomto je sv. Jozef taký blízky. S tehotnou Máriou v Betleheme hľadá prístrešie a stretáva sa iba

s odpoveďou: „Nemôžeme vás prijať“. Kolíki otcovia počúvajú túto vetu vždy, keď chcú nájsť prácu, ktorou by uživilí rodinu. Ako otcovi Jozefovi muselo trhať srdce, keď jediné miesto, kde mohol Márii ustlať, bola maštal' medzi dobytkom. A ľahší nebol určite ani útek do Egypta. Želám si, aby sme si všimli Jozefovu vieru, ktorá sa ukazuje v jeho odhodlaní prijať Božie plány a nechať tak zažiť ich dokonalosť.

Nachádzame sa v čase Vianoc, kedy každý vidí Jozefa len vo vzťahu k narodeniu Ježiša. Cirkveď nám ale sv. Jozefa pripomína v dvoch sviatkoch – 19. marca ako sv. Jozefa, ženícha Panny Márie a 1. mája ako spomien-

ka sv. Jozefa Robotníka. V evanjeliách o ňom máme písané málo. Neznamená to, že by sa chcel nejakým spôsobom skrývať. Skôr sa ukazuje a žiari presne tam, kde má, kde to je potrebné a kde to chce Boh. Ako patrón je veľkým pomocníkom otcov, tesárov, zomierajúcich, ekonómov, prokurátorov a všeobecne robotníkov. Osobne som sa presvedčil o jeho pomoci. On pomáha dokončiť začatú prácu a robotníkom je vzorom. Som presvedčený, že Boh Otec si vyhlíadol Jozefa a zveril mu svojho Syna pre jeho pracovitosť. Aby bol ako otec vzorom usilovnosti. Je to veľmi dobré, keď je otec pre svoje deti vzorom zručnosti a pracovitosti.

V čom nám teda môže byť skutočne vzorom? Vzorom otcovstva a súčasne poctivého správcovstva Božích pokladov. Vzorom obetavosti, zodpovednosti aj v ťažkostiach. Želám si, aby sme tiež vedeli, tak ako sv. Jozef, byť viditeľní tam, kde je to potrebné, a to ostatné nechať úplne Bohu. Nech vám pomáha jeho orodovanie!

Martin Šcůry, 2. ročník

„NECHAJME SA PREKVAPIŤ BOHOM“

Slová z buly Tvár milosrdenstva, ktorou pápež František oznámil Svätý rok milosrdenstva. Začal sa 8. 12. 2015 slávnostným otvorením svätej brány Baziliky svätého Petra v Ríme aj ostatných troch pápežských bazilík a potrvá do 20. 11. 2016. V tento deň sa zatvorí svätá brána Baziliky sv. Petra aj ďalších troch. Posledným jubilejným rokom bolo slávenie veľkého Jubilea 2000.

Jubilejný rok v ponímaní Židov

Slávil sa každých 50 rokov, určenie a definíciu nájdeme v knihe Levitikus (25,8 – 34). Ohlasoval sa trúbením na baraňom rohu. Počas tohto roka všetky veci navracali pôvodným majiteľom a takisto pôda odpočívala. Slávenie jubilea má istý súvis so sviatkom Jom Kippur, keď boli odpustené hriechy ľudu (porov. Lv 16, 21 – 22).

Katolícka cirkev a jubilejný rok

Jubileum máme chápať symbolicky. Spája sa s vykúpením z hriechov, všeobecným odpustením, úplnými odpustkami, ktoré udeľuje pápež veriacim za určitých podmienok, ktoré sú: musí byť pokrstený, nesmie mať cirkevný trest exkomunikácie, prijať odpustenie sviatostnou formou (svätá spoveď) a prijať Eucharistiú, navštíviť štyri hlavné baziliky Ríma: sv. Petra, Pavla, Jána Lateránskeho a Santa Maria Maggiore a prejsť cez

jubilejnú bránu, alebo vykonať návštevu chrámu, ktorý určí Cirkev.

História jubilejných rokov

Tradíciu jubilejných rokov začala Katolícka cirkev pápežom Bonifácom VIII., ktorý slávil Svätý rok 1300. Počítal so slávením jubilea každých 100 rokov. Tradícia sláviť riadny svätý rok raz za 25 rokov siaha do roku 1475. Dôvodom takejto zmeny bolo, aby ho mohla zažiť každá generácia. Okrem týchto riadnych svätých rokov slávi Cirkev aj mimoriadne jubilejné roky.

Prečo práve Rok milosrdenstva?

Krásne tento dôvod vyjadril pápež František počas svojho príhovoru v rámci kajúcej pobožnosti, ktorá sa konala 13. 3. 2015. Cirkev má poslanie byť svedkom milosrdenstva. Ide o cestu, ktorá sa začína duchovným obrátením. Musíme

kráčať touto cestou. Motom tohto jubilejného Roka milosrdenstva je citát z Lukášovho evanjelia: „Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec.“ Toto Ježišovo pozvanie podnecuje k nezastavovaniu sa na povrchu vecí. Sme povolani pozerať sa ďalej, zameriavať sa na srdce, aby sme videli, kolkej veľkorysosti je schopný každý človek. Nikto nemôže byť vylúčený z Božieho milosrdenstva. Všetci poznajú prístupovú cestu. Cirkev je domov, ktorý každého prijíma a nikoho neodmieta. Jej dvere sú otvorené dokorán, aby

tí, ktorí sú zasiahnutí milosťou, mohli nájsť istotu odpustenia. Čím väčší hriech, tým väčšou láskou sa má Cirkev prejavovať voči tým, ktorí sa obracajú. Ježiš sa nikdy nedesí našich hriechov! Krásne to ilustruje aj márnotravný syn, ktorý, keď sa rozhodne pre návrat k otcovi, premýšľa nad slovami, ktoré mu povie. Otec ho nepúšťa k slovu, objíma ho. Takýto je Ježiš voči nám. Ježiš bude rád, keď prídeš k nemu. Objíma ťa s láskou.

Naša odpoveď na Rok milosrdenstva

Znovuobjavujme Božie milosrdenstvo, prostredníctvom ktorého sme povolaní prinášať útechu ľuďom našich dní. Nebojme sa byť poslami evanjelia milosrdenstva. Neustále si pripomínajme, že Boh odpúšťa všetko a že odpúšťa vždy. Neustále si prosme o odpustenie. Kráčajme počas tohto roka s otvoreným srdcom. Nebojme sa prijímať Božie odpustenie a milosrdenstvo. Dennodenne prežívajme milosrdenstvo, ktoré zosiela Otec na nás. Odpúšťajme druhým, ako to urobil Kristus na kríži. Dovoľme Bohu, aby nás počas tohto jubilea prekvapil. Neustále otvára dvere svojho srdca dokorán, aby nám zopakoval, že nás má rád a chce sa deliť s nami o svoj život. Pripomínajme si tých svätých a blahoslavených, ktorým sa stalo milosrdenstvo životnou cestou. Prosme sv. sestru Faustínu Kovalskú, aby nám vyprosila milosť žiť a kráčať v Božom odpustení a v neochvejnej dôvere v jeho lásku počas tohto jubilejného roka. Kráčajme týmto jubilejným rokom aj v sprievode našej Matky Márie.

Domínik Sňahničan, 5. ročník

Návrat...

Ahojte!

V prvom rade sa vám predstavím. Volám sa Lukáš Líška, som z Banskej Štiavnice a momentálne študent 4. ročníka. Chcel by som sa s vami podeliť o svoje svedectvo, ako som sa druhýkrát vrátil do seminára, o tom, že Pán Boh je dobrý.

Keď som bol druhák v seminári, začal som reálne uvažovať o prerušení kňazskej formácie. Bolo to obdobie, keď som sa proti mnohým veciam v seminári vnútorne búril, nemal som pokoj a opätovne sa vracala túžba po manželstve. Dost' času som strávil v modlitbe, či mám ísť alebo nie. Nakoniec som sa rozhodol, že pôjdem. Mal som určité predstavy o tom roku. Nakoniec som skončil v DCM Maják a neľutujem to. Stal som sa dobrovoľníkom. V náplni mojej práce bolo prijímať ľudí do centra, venovať sa im, budovať s nimi vzťahy. Okrem služby ľuďom som samozrejme robil aj manuálne práce vlastné mužovi: staral som sa o autá, kúril, nosil drevo, kosil, alebo aj čistil komín J. V centre sme sa snažili žiť komunitu spolu s ostatnými dobrovoľníkmi a kňazmi. Popri tom všetkom alebo skôr cez to všetko som sa snažil hľadať svoje povolanie.

Teraz preskočím pár mesiacov a prejdem na koniec svojho pastoračného ročníka. Teda prišiel čas rozhodnúť sa, čo ďalej. Hľadal som, úpenlivo som sa pýtal nebeského Otca, čo mám robiť. V tom čase som spoznal dievča, s ktorým sme sa veľmi zblížili. Na základe svojich túžob a predstáv som sa rozhodol nevrátiť do seminára.

Rozhodol som sa vrátiť do školy a pokračovať iba v štúdiu, teda bez kňazskej formácie. Prišiel september a ja som začal žiť klasický študentský život. Už od začiatku som mal istý druh nepokoja a strachu, či som spravil dobre. Nevedel som sa toho zbaviť, aj cez modlitbu som mwal nepokoj. Pri jednom rozhovore s naším kňazom som mu rozprával o tom, čo žijem. Povedal mi, resp. poradil, aby som zmenil pohľad, aby som sa učil postoju takej uvoľnenosti pre Boha, pre jeho vôľu, jeho plány so mnou. Toto by som nazval prelomovým momentom, od ktorého sa učím byť uvoľnený pre Otcovu vôľu. Keď som sa modlil, povedal som nebeskému Otcovi: „Púšťam svoje plány, svoje predstavy. Ukáž mi, aké máš so mnou plány, kam ma chceš posunúť, a ja sľubujem, že sa ti podriadim, lebo verím, že tvoja cesta pre môj

skutočné šťastie.“

Tento sľub som dal Bohu asi v októbri minulého roku. Odvtedy až do definitívneho rozhodnutia som sa snažil žiť týmto postojom uvoľnenosti pre plány Otca. Boh ma pozval kráčať po vode. Tento čas považujem za úplne kľúčový pre svoje povolanie. Nebolo to vždy ľahké. Mal som strach z toho, že budem musieť pustiť vzťahy, odísť zo svojho milovaného mesta. Hoci to bol náročný čas, práve tu ma Pán Boh veľmi vyučoval, ukazoval mi viac svoje srdce, posúval ma hlbšie do vzťahu s ním. Tu som mohol stále viac zakúšať jeho otcovstvo.

Nebeský Otec mi postupne ukazoval, že väčšie naplnenie zažívam, keď môžem slúžiť ľuďom v slobode, akoby nebyť prioritne viazaný na jedného človeka. Postupne si ma viedol, až som bol schopný slobodne mu povedať „*nech sa stane tvoja vôľa*“. Toto moje rozhodnutie sa odohralo v júni 2015.

Dalo by sa ešte veľa písať, no treba končiť. Po dlhom čase môžem konečne zažívať radosť, slobodu, šťastie, ale samozrejme aj boje a zápasy. Boh sa mi dal poznať ako dobrý Otec, ktorý sa stará. Mám dve veľké túžby, byť pastierom a žiť otcovstvo. Aj touto cestou sa chcem poďakovať všetkým, ktorí kráčali túto cestu so mnou.

Často boli chvíle, keď to bolo bolestivé aj pre vás. Verím, že ovocie môjho rozhodnutia budete zakusovať aj vy. Vďaka!

Lukáš Líška, 4. ročník

Spomienka na nedožitých 75 rokov biskupa Rudolfa Baláža

MLADOSŤ

Mons. Rudolf Baláž sa narodil 20. novembra 1940 v obci Nevoľné, v blízkosti mesta Kremnica, ako posledné zo šiestich detí otca Juraja, ktorý zomrel krátko pred jeho narodením, a mamy Rozálie. Detstvo prežil v rodnom Nevoľnom, maturoval na strednej škole v Kremnici. Prihlášku na vysokú školu si podal na teológiu, aj na medicínu. Prijali ho na obidve vysoké školy, ale prednosť dal teologickej fakulte v Bratislave, kde študoval v rokoch 1958 – 1963.

KŇAZSKÁ SLUŽBA

Sviatosť kňazstva prijal z rúk biskupa Ambróza Lazíka 23. júna 1963 v Bratislave. Jeho prvým kaplánskym pôsobiskom bolo Brezno (1963 – 1964), potom bol kaplánom

v Krupine (1965 – 1966) a vo Vrútkach (1966 – 1967). Cirkevný tajomník ho dal z Vrútok preložiť na jeden mesiac za správcu farnosti do Vrúcka a následne sa stal v decembri 1967 aktuárom Biskupského úradu. Na nátlak štátnej správy musel po dvoch rokoch odísť z Banskej Bystrice a aspoň na krátky čas sa stal správcom farnosti Piteľová (1969 – 1970). Za aktívnu účasť v Diele koncilovej obnovy mu bol napokon 31. decembra 1970 odobratý štátny súhlas.

Po odobratí štátneho súhlasu sa Rudolf Baláž civilne zamestnal ako šofér v JRD v Nevoľnom a neskôr v skladoch Domácich potrieb v Hronskej Dúbrave. Do pastorácie sa mohol vrátiť až po jedenásť a pol roku, keď dostal štátny súhlas na obsadenie len takej farnosti, v ktorej je minimum katolíkov. Od roku 1982 až do biskupského vymenovania v roku 1990 bol teda správcom farnosti Turčiansky Peter.

pastoračného centra Jána Pavla II., Diecézneho centra mládeže v Španej Doline, viacerých domov sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Dopomohol k vzniku Rádia Lumen a podporoval obnovenie činnosti niekdajších mužských i ženských reholí na území diecézy, boli zriadené viaceré nové rehoľné komunity a taktiež vybudované nové kláštory.

Po prvýkrát v histórii diecézy privítal na jej území pápeža, vtedajšieho Svätého Otca Jána Pavla II. v Banskej Bystrici i v Badíne 12. septembra 2003. Pápež Ján Pavol II. v ten deň otvoril na žiadosť biskupa Baláža historicky druhú synodu Banskobystrickej diecézy, ktorá prebiehala v rokoch 2003 – 2005.

ODCHOD DO VEČNOSTI

Zomrel nečakane 27. júla 2011 počas pracovného stretnutia v priestoroch biskupského úradu. Podľa jeho vôle bol pochovaný na cintoríne v rodnom Nevoľnom. Náhly odchod biskupa Baláža vnímajú mnohí ako citeľnú stratu pre Cirkev i pre celé Slovensko. Bol svedkom viery, ktorý sa nebál hovoriť pravdu a obhajovať pravdu aj na tých najvyšších miestach v spoločnosti. Jeho kázne boli priame, hlasné, horlivé a zvlášť naliehavé pre autentický život podľa Krista.

Pápež Ján Pavol II. ho vymenoval za 15. banskobystrického diecézneho biskupa 14. februára 1990. Biskupskú konsekráciu prijal 19. marca 1990 z rúk kardinála Jozefa Tomka vo farskom Kostole nanebovzatia Panny Márie v Banskej Bystrici. Ako biskupské heslo pre svoju apoštolskú službu si vybral evanjelióvu výzvu „Veritas liberabit vos – Pravda vás vyslobodí.“

BISKUPSKÁ SLUŽBA

Mons. Rudolf Baláž sa počas 21 rokov biskupskej služby stal v diecéze iniciátorom a podporovateľom mnohých aktivít, ktorými boli napr. obnovenie činnosti diecézneho kňazského seminára, stavba a renovácia veľkého množstva kostolov, kaplniek, farských budov, krížových ciest, obnova mariánskeho pútnického miesta na Starých Horách, vybudovanie Diecézneho

Biskupovi Balážovi vďačíme za mnohé dobré diela, ktoré naštartoval a podporoval počas spravovania Banskobystrickej diecézy. Pamätajme preto na neho vo svojich modlitbách, aby dobrotivý Boh odmenil jeho námahu. Zároveň ho prosíme, aby nehladel na jeho nedostatky. Nech pomyselný odkaz statočného biskupa, ktorý sa vpísal do diecézy, ako aj do ľudí po celom Slovensku, bol nami napĺňaný v odvahe žiť a chrániť tú pravdu, ktorá nás vyslobodí a privedie k Bohu.

Marián Juhaniak, 6. ročník

„Misionár milosrdenstva“

na Kube

O návšteve Svätého Otca na ostrove Kube sa už mnoho popísalo. No sprostredkovaný pohľad očami slovenského misionára Radoslava Kotretra vám možno viac priblíži celý proces príprav tejto návštevy. Dozviete sa, čo bolo náplňou práce prípravných tímov a postoj vlády a tiež, ako v tejto krajine vyzerala propagácia takejto akcie.

Na Kube – “ostrove slobody” – žijú a pôsobia dvaja slovenskí misionári Spoločnosti Božieho slova, pátri Radoslav Kottra a Lukáš Mizerač. Obaja boli do príprav návštevy Svätého Otca Františka zapojení. Najdôležitejšou a prvou úlohou prípravných tímov bolo predstaviť ľuďom Svätého Otca Františka a celkovo myšlienky jeho posolstva k Svätému roku milosrdenstva. Najprv sa zdalo, že záujem o túto akciu zo strany ľudí nebude veľký, pretože o nej bolo málo informácií zo štátnych zdrojov. Avšak postupnou propagáciou, rôznymi dostupnými materiálmi, ako sú plagáty, bulletiny, nálepky (lepili sa na všetky možné i „nemožné“ miesta: domové dvere, tašky, ruksaky, bicyklové taxíky, autá, ba priamo aj na tričká a šiltovky) bolo o tejto akcii informovaných stále viac a viac ľudí. Mnoho z nich, často aj inovercov, začalo chodiť do kostola, nez-

riedka len kvôli týmto predmetom.

Vláda oficiálne pozývala celý národ na stretnutie a vyzývala na srdečné prijatie Svätého Otca. Tiež mala veľkú chuť zabezpečiť poriadok na akcii a samozrejme predísť akejkoľvek nežiaducej protirevolučnej aktivite (či už gestá, nápisy alebo výrok).

Návšteva Svätého Otca Františka sa nezaobišla bez ťažších situácií. Spolupráca bola mnohokrát sťažovaná povoleniami a rozhodnutiami, ktoré prichádzali na poslednú chvíľu, alebo sa menili. Taktiež viacerí ľudia síce pomáhali pri rozdávaní propagačných materiálov, no keď mala byť miestna púť, ich počet sa dramaticky znížil na 5 či 6 ľudí. Najväčšia zodpovednosť potom ostávala na 2 kňazoch. Avšak problémy zvykli často spôsobovať aj ľudia. Neskoro sa odhlasovali a prihlasovali. Všetko sa však podarilo

včas vyriešiť, a tak už nič nebránilo návšteve Svätého Otca. Všetko prebiehalo v pokojnej a príjemnej atmosfére, do ktorej prišiel „Misionár milosrdenstva.“

Takáto vzácna návšteva neunikla samozrejme jedinému časopisu vychádzajúcemu v krajine, ktorý o tejto udalosti vydal špeciálne číslo. V ňom bolo hlavnou a jedinou témou stretnutie s „Misionárom milosrdenstva.“ Samozrejme, ani televízia nezabudla na pápeža Františka. Na stretnutí so Svätým Otcom a na slávení svätej omše boli aj inoverci a neveriaci, ak sa vôbec na Kube dá hovoriť o neveriacich, pretože tam každý v niečo verí (katolíci, protestanti, svedkovia Jehovovi, zástupcovia špiritizmu, atď.).

Oficiálne bolo oznámené, že obyvatelia mesta Holguín majú deň pracovného voľna a žiaci a študenti nemajú vyučovanie. A tiež ľudia z okolia a iných okresov, ktorí budú prítomní na sv. omši, sú ospravedlnení z práce, školy... No skutočnosť bola aj taká, že

napríklad riaditelia niektorých stredných škôl nechceli pustiť veriacich študentov na sv. omšu, podobne to bolo aj s mnohými zamestnanými, ale väčšina z nich napriek tomu išla. Pápež František vyzval Kubu a USA, aby boli príkladom mieru pre celý svet. Žiadal tiež vládu o podporu Cirkvi na Kube, „aby mohla na ostrove slobodne plniť svoju misiu“. Práve pápež František pomohol zmieriť Kubu a USA. Za tento čin sa mu poďakoval aj kubánsky prezident Castro.

Možno si položíte otázku, aký vplyv mala návšteva pápeža na Kubáncov? Podľa svedectiev ľudí, Svätý Otec hýbal srdcami ľudí – pre jeho jednoduchosť, radosť, ktorú vyžaroval, pre pokoru a hlavne blízkosť ľuďom a jeho bezprostrednosť. Ľudí dojímal, keď zastavoval auto, aby pobozkal a požehnal deti aj dospelých. O Svätom Otcovi sa dokonca vyjadrujú veľmi pozitívne aj príslušníci iných náboženstiev, ktorí boli jeho prítomnosťou veľmi povzbudení.

Matej Izrael, 2. ročník

PREČO BY SI MAL PRÁVE TY, MLADÝ ČLOVEK, ÍSŤ DO KRAKOVA NA SDM?

Najbližšie SDM sa uskutočnia od 25. do 31. júla 2015 v poľskom Krakove. Ide už o 31. svetové dni mládeže. Konajú sa počas prebiehajúceho Roka milosrdenstva. Mottom stretnutia sú Ježišove slová „Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo“ (por. Mt 5, 7).

Dodnes mám pred očami množstvo mladých ľudí z celého sveta, s ktorými som sa v roku 2011 zúčastnil svetových dní mládeže v španielskom Madride. Takisto nezabudnem na R13 v Ružomberku, kde som sa dozvedel miesto konania ďalšieho stretnutia mládeže Krakov. Som rozhodnutý ísť na toto stretnutie. Tieto riadky píšem aj pre teba, mladý priateľ, ktorý sa len ešte rozhoduješ, alebo si počul o tomto stretnutí mladých a nevieš, o čo ide.

Čo sú svetové dni mládeže a ako vznikli

Svetové dni mládeže (SDM) je medzinárodné stretnutie mládeže organizované Katolíckou cirkvou. Cieľom je spojiť katolíkov, kresťanov iných vyznaní a všetkých ľudí dobrej vôle. Predsedá im Svätý Otec a slávia sa každé dva až tri roky.

Vznikli v roku 1984 na Kvetnú nedeľu. Pápež Ján Pavol II. zvolal rímsku mládež, aby s ním slávila Svätý rok vykúpenia. V roku 1985 napísal pápež mladým po celom svete list a

začal veľké dobrodružstvo Svetových dní mládeže. Ich cieľom je ukázať živú vieru v Ježiša Krista. Majú tiež podporovať angažovanosť mladých v Cirkvi, radovať sa z viery a premýšľať o odkaze, ktorý vždy vyberá pápež.

Miesto konania

Pápež na záverečnej svätej omši SDM oznamuje miesto konania nasledujúceho medzinárodného stretnutia mladých. V Riu de Janeiro oznámil miesto konania svetových dní mládeže, ktorým sa stal Krakov.

V Krakove sú vytvorené tri miesta pre hlavné udalosti. Prvým z nich je trávnatá plocha v centre mesta, ktorá sa nazýva „Błonia“, kde sa budú konať hlavné udalosti: otváracia omša v utorok, privítanie pápeža vo štvrtok a krížová cesta v piatok. Druhým miestom budú dve svätyne: Božieho milosrdenstva a Centra Jána Pavla II. Práve tam bude od utorok do piatka, nepretržite počas štyroch dní, tzv. putovná katechéza. Práve tu bude postavená „Brána milosrdenstva“. Dúfame, že aj pápež František vstúpi do tejto baziliky cez túto bránu. Vedľa Baziliky Božieho milosrdenstva bude vytvorená „zóna odpustenia“ pre vysluhovanie sviatosti zmierenia. Najväčší priestor je v blízkosti Krakova a nazvali sme ho „Campus Misericordiae“. Tu bude sobotná vigília a nedeľná svätá omša, uviedol páter Suchodolski, generálny sekretár Organizačného výboru SDM v Krakove.

Novinka počas SDM Krakov

Medzinárodné centrum evan-

jelizácie (MCE) je iniciatívou Konferencie biskupov Poľska pre Novú evanjelizáciu. „SDM sa nezúčastnia len mladí zapojení do cirkevných akcií, ale tí zaangažovaní privedú so sebou kamarátov a kamarátky. Je to príležitosť, aby aj menej zaangažovaní mladí navštívili nielen Krakov, ale taktiež počuli Dobrú zvesť o Ježišovi Kristovi.“

Hlavným cieľom projektu je evanjelizácia: zvestovanie radostnej zvesti tisíckam mladých ľudí, ktorí sa ukážu na SDM. Evanjelizácia neznamená len hovoriť, značí to tiež množstvo iných aktivít: filmové projekcie, divadelné predstavenia, drámy a pantomímy, písanie ikon. Účinnosť evanjelizácie v posledných rokoch narastá. Je pre ňu dôležitá kreativita a nekonvenčnosť, hovorí o. Godnarski.

Svetovým dňom mládeže budú predchádzať Dni v diecézach, ktoré sa budú konať od 20. do 25. júla 2016. Na Dňoch v diecézach sa zúčastnia všetky diecézy, okrem arcidiecézy Krakova. Medzinárodné centrum evanjelizácie bude len v Krakove v dňoch od 19. do 31. júla.

Pozvanie Svätého Otca do Krakova

„Neste plameň Kristovej milosrdnej lásky – o ktorej hovoril svätý Ján Pavol II. – do prostredia vášho každodenného života, do všetkých kútov zeme.“ Tieto záverečné slová z pápežovho listu pred SDM mládeže sú pozvaním stávať sa apoštolmi milosrdenstva. Nielen po SDM mládeže, ale stále.

Ja som prijal pozvanie Svätého Otca na svetové dni mládeže. A čo TY?

Markus Zusak: Posol

Viacerí určite poznajú z pera austrálskeho štyridsiatnika Markusa Zusaka bestseller Zlodějka kníh (2005), zvlášť vďaka jeho vydarenému filmovému spracovaniu z roku 2013. Bežným čitateľom je však už menej známy jeho starší román Posol (2002), ktorý prekvapuje zvláštnou kompozíciou i záhadným, napínavým dejom.

Devätnásťročný Ed Kennedy je obyčajný mladý muž bez akýchkoľvek väčších ambícií. Hoci vzhľadom na vek porušuje austrálske zákony, živí sa ako taxikár. Na rozdiel od súrodencov to Ed nikam nedotiahol, je na najlepšej ceste skončiť ako jeho nebohý otec alkoholik. Má prenajatý vlastný byt, ktorý však pripomína psiu búdu plnú chlupov po jeho veľmi smradľavom psovi a je v ňom samý neporiadok. Voľný čas trávi popíjaním s priateľmi a nekonečným kartovaním. Je zalúbený do dievčaťa, ktoré ho však má príliš rado nato, aby mu lásku opätovalo. Ako taxikár si síce veľa peňazí nezarobí, ale jemu to vyhovuje. Ráno

sa občas zvykne pohádať s mamou cez telefón a celkovo mu dni plynú bez toho, aby na svojom spôsobe života videl niečo zlé či nedostatočné.

Jedného dňa sa Ed stane svedkom nepodareného prepadnutia v banke. Po tom, čo lupičovi prekazí plán, stane sa na krátky čas mediálnym hrdinom. Už sa nevie dočkať, kedy sa dostane mimo pozornosti okolia a kedy sa všetky veci vrátia do zabehnutých koľají. Vtom sa mu zrazu v poštovej schránke objaví tajomná zásielka: kárové eso, na ktorom sú napísané tri adresy. Zvedavosť ho po pár dňoch váhania premôže a ide sa pozrieť na prvú z adries. Rýchlo

pochozí o čo ide, no netuší, ako to jeho život čoskoro otrasie v základoch. V podstate ide o to, aby si otvoril oči a videl trápenie tých ostatných. Mení sa na posla dobrých i menej príjemných správ, vstupuje do života neznámym ľuďom a zároveň prehodnocuje vlastnú minulosť.

Za každou adresou sa skrývajú iní ľudia a ani jeden z nich nemá rovnaký problém. Niektoré problémy sú zreteľné ihneď, iné musí Ed dlho nachádzať, aby pochopil, čo daného človeka trápi. Zostáva ale vždy na ňom, ako a či sa im vôbec pokúsi pomôcť. Po úspešnom zvládnutí úloh z prvej karty prichádza druhé eso, tretie, štvrté a napokon žolík, ktorý ale vyrieši len čiastočne otázku v pozadí celého príbehu: Kto rozdáva karty v tejto zvláštnej hre – priatelia, príbuzní, či dokonca mŕtvy otec?

V týchto záhadných posolstvách sa Edovi ukazuje, ako skutočne málo stačí k šťastiu. Na splnenie posolstva stačili niekedy naozaj len banálne veci, ale práve tieto boli potrebné a nevyhnutné. Ed sa v priebehu plnenia úloh sám vyvíja a pochopí, že by mal od života chcieť niečo viac. Jednotlivé príbehy sú väčšinou veľmi dojímavé a jasne pouka-

zujú na to, že v každom človeku drieme schopnosť prekonať hranice vlastných možností. Záver knihy nie je úplne jasný v tom, kto spôsobil Edovu zmenu života. Jej cieľom je skôr vyvolať otázky a opäť premýšľať o príbehu, o reálnom svete, v ktorom žijeme, a o tom, čo by mohlo byť iné. Rovnako ako hlavný hrdina, aj my by sme sa mali poriadne pozeráť okolo seba a vidieť to, čo možno už iní nevidia. Záleží na nás, či s tým niečo urobíme, alebo budeme len ticho prihliadať.

Zusakov Posol je napísaný jednoducho a dá sa pomerne rýchlo prečítať. Krásne poukazuje na význam aj tých najmenších momentov, vďaka ktorým sa sám život môže stať posolstvom. Taktiež Vianoce sú o posolstve darovania sa Boha v narodení Ježiša Krista. Zvlášť podľa tohto príkladu Spasiteľa sa môžeme ešte plnšie vedieť darovať tým druhým. Buďme aj my dobrými poslami Lásky!

Marián Juhaniak, 6. ročník

OPÝTAJTE SA!

‘Kto sa veľa pýta, veľa sa dozvie.’ V tomto kontexte sme sa rozhodli otvoriť novú rubriku, ktorá zapojí do tvorby časopisu Xaver aj vás. Ponúkame vám možnosť, aby ste nám posielali otázky, ktoré vás zaujímajú, a my sa pokúsime nájsť kompetentného, ktorý vám na tieto otázky odpovie. Pripravili sme pre vás odpovede na prvé dve otázky, ktoré nám prišli do redakcie.

1. CHCEM SA SPÝTAŤ, ČI JE MOŽNÉ MAŤ OBRAD CIRKEVNÉHO SOBÁŠA V PRÍRODE. AK ÁNO, AKÉ SÚ PODMIENKY, AK NIE, AKÉ SÚ DÔVODY? (JANKA, 23)

Sviatostné manželstvo je veľké duchovné tajomstvo – je to Boží nástroj, vďaka ktorému Boh špeciálnym spôsobom vstupuje do vzťahu ženy a muža – nerozlučne ich spája, obohacuje ich, posväcuje ich a požehnáva ich. Preto sviatostný sobáš nie je len súkromná vec mladomanželov, či rodiny; je to aj vec spoločnosti. Vedia o ňom aj iní, sledujú ho, kritizujú, a teda nemožno zabrániť ich nadšeniu či pohoršeniu. Preto, že sobáš pokrstených je významná stavovská sviatosť, má sa sláviť vo farskom kostole (na mieste, kde sa rodia Božie deti – krstiteľnica, sa má zrodiť aj manželstvo). S dovolením miestneho ordinára alebo farára sa môže sláviť v inom kostole

alebo kaplnke (por. kán. 1118 CIC). Aj manželstvo medzi katolíckou stránkou a nepokrstenou stránkou sa môže sláviť v kostole – hoci toto manželstvo už nie je sviatosťou. Toto platí na celom svete.

Z vážnych dôvodov (napr. zničený kostol, nedostupný kostol, nevhodný priestor kostola, mimoriadne okolnosti...) môže miestny ordinár dovoliť, aby sa manželstvo slávilo aj na inom vhodnom mieste, teda mimo kostola alebo kaplnky.

Keďže sa v posledných rokoch na Slovensku rozmohla „móda“ sláviť sobáše hocikde na atraktívnych miestach, len nie v kostole, Konferencia biskupov Slovenska dňa 8. 6. 2005 vydala pastoračné usmernenie, aby sa kvôli zvýrazneniu posvätného charakteru sviatostného manželského zväzku uzatvárali manželstvá na posvätných miestach (v kostoloch) a aby veriaci ľahkovoľne (z dôvodov trendu a módy)

nežiadali výnimky uzatvárať manželstvo v prírode, na chatách, atď.

2. ZAUJÍMA MA, ČI JE PLATNÁ SVIATOSŤ BIRMOVANIA, AK SA PRED ŇOU ČLOVEK ZLE VYŠPOVEDÁ ALEBO KEĎ VEDOME ZAMLČÍ NEJAKÝ HRIECH, NAJMĀ ŤAŽKÝ, A V TOM ČASE TO TOMU ČLOVEKU BOLO JEDNO. (ANONYM)

Pri všetkých sviatostiach rozlišujeme dve základné skutočnosti – platnosť a dovolenosť ich vyslúženia a prijatia. Platnosť sa dotýka podstaty sviatosti, je teda závažnejšia ako dovolenosť. Dovoľenosť sa dotýka druhoradých podmienok sviatosti, nie jej podstaty. Neplatná sviatosť je vždy nedovoľená, lebo ide o „divadlo“. Platná sviatosť môže byť prijatá dovoľene (ak sú splnené druhoradé podmienky sviatosti) alebo nedovoľene (ak nie sú splnené druhoradé podmienky sviatosti).

Prijat birmovanie v ťažkom hriechu je nesplnenie druhoradej podmienky; birmovanie je teda platné, ale nedovoľené. Do duše birmovan-

ca, hoci vedome prijímal birmovanie v ťažkom hriechu, bol teda vtlačený nezmazateľný znak „Božieho bojovníka a svedka“, ktorý dáva každé platné birmovanie, len jeho duša milosť birmovania neprijala. Avšak hneď, keď sa birmovanec posväti (svätou spoveďou či dokonalou ľútosťou), jeho duša prijme aj milosť birmovania (bez toho, žeby sa birmovanie opakovalo). Birmovanie totiž patrí k trom sviatostiam (krst, birmovanie, vysviacka), ktoré sa nikdy neopakujú, ak boli vyslúžené platne.

Najväčšou radosťou a najväčším duchovným obohatením človeka je, ak veriaci prijíma sviatosti nielen platne a dovoľene, ale aj s maximálnou osobnou dispozíciou. Ten, kto často prijíma, napr. sväté prijímanie, sa tejto maximálnej dispozícii postupne učí. Neskôr sa taká dispozícia môže stať aj jeho druhou „prirodzenosťou“.

*Za odpovede na obe otázky
ďakujeme otcovi biskupovi
Mons. Mariánovi Chovancovi.*

Ak máte aj vy nejakú otázku, ktorá sa týka viery, teológie alebo všeobecne kresťanstva, prosím, zašlite nám ju poštou alebo e-mailom (str. 2). Uvedte prosím, či chcete, aby sme zverejnili vaše krstné meno a vek (môže pomôcť k lepšiemu pochopeniu otázky). Vopred sa tešíme na váš záujem a veríme, že tak pomôžeme nielen pýtajúcim sa, ale aj všetkým čitateľom časopisu Xaver.

Martin Ščúry, 2. ročník

„Múdrosti“ z našich hodín

Profesor: Na tejto hodine sa cítim ako náš Pán v Getsemanskej záhrade... Polovica z vás niekam ušla a druhá polovica pospala.

Profesor: Oblíbené pozície bohoslovcov pri rannom rozjímaní sú nasledovné. Prvá je tzv. “padajúci list” – to je, keď sa bahoslovec pomaly zašucháva pod lavicu. Nasleduje “d’atel”: to je pomalé klesanie hlavy s následným buchnutím o lavicu a návrat do pôvodnej polohy. “Kohútik” – hlava bohoslovca je zľahka naklonená a už mu tečú sliny. A posledná poloha je tzv. “popolník” – hlava zaklonená do zadu a ústa dokorán.

Študent: Nechápem

Profesor: Mali by ste si dať kávu pred hodinou a bude vám to myslieť lepšie.

Študent: Mal som a stále nechápem.

Profesor: Skúste si tú kávu dávať infúziou rovno do žily.

Študent: Otče prepáčte, musíme sa ponáhľať rozložiť v jedálni riady na obed.

Profesor: Kam sa tak ženiete? Keď som ja bol bohoslovec a videl som spolubratov ako utekajú z kaplnky často som im vravel: “Bratia, hlavne sa nežeňte!”

A s odstupom času vidím, že nie všetci poslúchli...

OSEMSMEROVKA

Výhercom osemsmerovky z jesenného čísla časopisu Xaver sa stala naša čitateľka Lýdia Brodzianska z Novej Bane. Gratulujeme!

Zároveň v tomto čísle prichádzame s novou osemsmerovkou. Po jej vylúštení sa dozviete, ako sa volal jeden z Ježišových učeníkov, ktorý je známy tiež ako Natanael. Na výhercu čaká opäť knížna odmena. Pri lúštení prajeme veľa šťastia.

Roman Klaška, 3. ročník

advent, vianoce, Mária, Duch Svätý, Syn, Otec, Boh, Betlehem, Herodes, Nazaret, krst, Jeruzalem, Abrahám, more, Nátan, ryba, Ján, rana, Áron, hrb

SILVESTER S DCM

Priatelia, skôr-neskôr narodení. Ak nevieš, ako prežiť Silvester, máme pre teba skvelú ponuku! Príď si vychutnať posledné dni roka do podmanivých hôr Španej Doliny, do DCM Maják. Zažiješ zábavu, scénky, novoročnú diskotéku, turistiku, spoločenstvo a v tom všetkom nebeského Otca. Táto 'action' sa bude konať 30. 12. 2015 – 2. 1. 2016. Určite príď!

Viac info na: 0905 746 805, www.dcmmajak.sk

PUTOVANIE S TEREZKOU

Ak máte radi oblúbenú sväticu Terezku z Lisieux, tak si prídete na svoje! Dňa 12. 1. 2016 bude relikvia sv. Terezy aj v našej diecéze. Dopoldnia v Bazilike Navštívenia Panny Márie v Starých Horách, popoludní v Katedrále sv. Františka Xaverského a v noci v Kláštore bosých karmelitánok v Detve. Informácie o putovaní, o histórii relikviára, ako aj o samotnej Terezke sa môžete dozvedieť na: www.terezka.kkpt.sk

ON JE ŽIVÝ

Je Pán Boh živý? Absolútne! Chceš zažiť živého Boha aj ty? Tak príď 29. – 31. 1. 2016 do mestskej športovej haly Klokočina v Nitre na podujatie „On je živý“. Hlavným organizátorom je komunita Emanuel. Nebudú chýbať koncerty, modlitby, sv. omše, workshopy, radosť, sloboda...

Registrácia a informácie na: www.onjezivy.sk

MINIŠTRANSTÝ VÍKEND

DOBRODRUŽSTVO SRDCA

6.-8.5.

MINIŠTRANTI OD 15 DO 21 ROKOV
PRIHLASOVANIE U KŇAZA VO FARNOSTI

— PRIHLASOVANIE DO 2.5. —

KONTAKT: JUZEK SLAVKOVSKÝ JUZEKSL@GMAIL.COM

Nech vaše srdcia naplní úprimný
pokoj a nekonečná dôvera v toho,
ktorý prišiel na tento svet,
aby sa stal prameňom šťastia a lásky,
oslobodenia od každého zla
a oporou v ťažkých časoch súženia.

Pokojné a požehnané vianočné sviatky
a veľa Božích milostí do roku 2016
vám žela a vyprosuje

redakčná rada časopisu
Xaver.

